

DİYARBAKIR KARTPOSTALLARI (AMİD-DİYARBEKİR)

DİYARBEKİR POSTCARDS (AMİD-DİYARBEKİR)

enis eğilli

"Ben, dünyanın dört bucağında Arap, Acem, Hind ve Türk memleketlerinde birçok şehirler ve kaleler gördüm, fakat yeryüzünde hiçbir ülkede Amid şehrinin kalesine benzer bir kale ne gördüm, ne de başka bir yerde bunun gibi bir kale gördüm diyeni duydum."-1061 yılında Amid'e gelen seyyah Nasır-ı Hüsrev'in "Sefername" adlı eserinden...

"I've seen many great cities and fortresses in my life throughout the Arab, Farsi, Indian and Turkish countries, but I've never seen or heard a fortress as impressive as the one in Amid City." (Excerpt from the travel book "Sefername" written by Nasr-ı-Hüsrev who visited Amid City in 1061)

Diyarbakir Vilayeti Posta kartı *Diyarbakir Province Postcard*

CAPUCIN MİSYONERLERİ VE DİYARBEKİR

Osmanlı topraklarında ilk misyonerlik faaliyetleri Fransa'ya uygulanan ayrıcalıklar ve tanınan kapitülasyonların neticesinde başlamıştır. Osmanlı coğrafyasına ilk gelen misyonerlerde Fransız Katolik Capucinler'dir. 16.yüzyılın sonlarına doğru Osmanlı topraklarında faaliyete başlayan bu misyonerler Hıristiyanlığı yaymak için kiliseler, eğitim hizmeti vermek için okullar, fakir ve kimsesiz çocuklara bakmak için yetimhaneler, hastalar ve yardıma muhtaç insanlar için hastaneler, fikirlerini rahatlıkla yayabilmek için matbaalar açarak çalışmalarını dolaylı yoldan da desteklemişlerdir.

Dinine, örf ve adetlerine çok sıkı bağlı olan Müslüman halk üzerinde yoğun çalışmalarına rağmen başarılı olmayan misyonerler, gayrimüslim topluluklara yönelmişler, faaliyetlerini Rumlar, Ermeniler, Süryaniler, Yezidiler, Keldaniler ve Yahudiler üzerinde yoğunlaştırmışlardır.

1621 yılında Fransa'dan gelen Capucin rahibi Pasifico, İstanbul'dan başlamak suretiyle Balkanlar, Kıbrıs, Suriye, Filistin ve Irak'ta çalışmalarda bulunmuştur.

CAPUCHIN MISSIONARIES and DİYARBEKİR

The first missionary activities in Ottoman Empire had started as a result of capitulations and concessions granted to France. The first missionaries operating in the areas controlled by Ottomans were the French Catholic Capuchins. They arrived in Ottoman land by end of 16th century to spread Christianity through the building of new churches, schools, orphanages and hospitals. They also opened a number of printing houses to circulate their ideas more easily.

But since they were unable to convert the local muslim population who strictly adhered to their religion and tradition, they concentrated their work on non-muslim minorities such as Greek Orthodox, Armenians, Syriacs, Yazidis, Chaldeans and Jews.

Capuchin priest, Pasifico came from France in 1621 and initiated various missionary activities throughout Balkans, Cyprus, Syria, Palestine and Iraq starting from Istanbul.

Editör: Capucin Misyonerleri

Diyarbakirli Hıristiyanlar ve Mardin'li Keldaniler Capucin'lerin Diyarbakir ve çevresindeki yoğun çalışmaları neticesinde bu bölgede yaşayan Keldaniler, Katolikliğe geçmeye başlamışlardır.

Editor: Capuchin Missionaries

Diyarbakir Christians and Mardin Chaldeans. As a result of extensive Capuchin missionary work around Diyarbakir, most Chaldeans living in the area started converting to Catholicism.

Fransa'da yayınlanmış "Dışarıdaki Fransa-XIX. Asırda Fransız Katolik Misyonerleri" adlı kitabın Doğu Misyonerleri adlı bölümünde: "Mezopotamya'da ve civarındaki yerlerde Mission des Mineurs Capucins (Ermiş Fransesco Tarikatının Küçükler Misyonu) iki buçuk asırdır mevcuttur. 1628 yılında Bağdat'ta Peder Juste de Beauvais tarafından bir kilise inşa edildi. Bunun bir şubesi 1636 yılında Musul'da Ninova yakınlarında peder Michel-Ange d'Orange tarafından ve 1667 yılında da Peder Jean-Baptiste de St-Aignan tarafından Diyarbakir'de bir başka şubesi kurulmuştur. Bağdat'taki şube Carmel'lere (Mont-Carmel misyonuna ve Musul'daki de Dominicaine Misyonuna verildiğinden Capucin misyonunun merkezinde Diyarbakir'de oluşturulmuştur. Diyarbakir misyonunu kuran peder Jean-Baptiste ve yardımcılarının ilk görevleri Nasturileri dinin aslına geri getirmek olmuştur. Pederin gösterdiği hizmet aşkı ve dikkati sayesinde birçok Nasturi ve aynı zamanda Ermeni, Yahudi ve Yunanlı dine girmişlerdir. Hatta orada bulunan çeşitli kiliseler, mabetlerinin kapılarını ona açmışlar ve orada vaaz vermesine izin vermişlerdir. 1670 yılında tüm doğu misyonlarının başrahipliği makamı Capucin'lere verildi ve başrahipliğe de Jean-Baptiste atandı. Diyarbakir misyonunu yönetmesi için yerine peder Joseph de Reully'i atayarak kendisi Halep'e gitti. Jean-Baptiste Diyarbakir'den ayrılmadan önce Nasturi piskoposu Joseph ile birlikte ona bağlı inananların kendi dinine girmelerini sağlamayı başarmıştı." diye belirtilmiştir.

1781'deki yolculuğunda Diyarbakir'den de geçen Sestini "Voyage de Constantinople a Bassora.." adlı seyahatnamesinde: "Diyarbakir'de Capucin'ler bir papaza ve bir rahibe sahipler. Artık günümüzde kendilerine ait bir evde kalıyorlar ve evlerinin yanında da küçük bir kilise bulunuyor. Her yerde dilenci olan ve bununla beraber hiçbir eksikleri olmayan Capucinler, tanrı yoluna çok sayıda insan kazandırdıklarına dair beni inandırmak istediler. Hekimlik yapıyor görünerek birçok çocuğu vaftiz ettiklerini ve ailelerinden habersiz olarak ölüm döşegindekileri kutsayarak onlara semanın yollarını açtıklarını söylediler." diye belirtmektedir.

The "Eastern Missionaries" section of the book titled "Outside the France- French Catholic Missionaries in the XIX Century," which was published in France read as follows: "The 'Mission des Mineurs Capucins' (the Minor Missionary of Saint Francesco Sect) was active in and around Mesopotamia for nearly two and a half centuries. In 1628, Priest Juste de Beauvais built a church in Baghdad. While Priest Michel-Ange d'Orange established a branch of this church in Mosul near Nineveh in 1636, another branch was opened in Diyarbakir by Priest Jean-Baptiste de St-Aignan in 1667. Since the church in Baghdad was basically assigned to Carmelites (Mount-Carmel Missionary) and the Dominican Missionary took over the church in Mosul, Diyarbakir became the center of Capuchin Missionary activities. The first assignment of Priest Jean-Baptiste, who founded the Diyarbakir Missionary, and his assistants was to bring back the Nestorians into the fellowship of the church. In addition to Nestorians, thanks to his hard work and generosity, he was able to convert many Armenians, Greek Orthodox and Jews of the region into his church. Moreover, many different churches in the area opened their doors and allowed him to give his sermons. In the year 1670, the episcopacy of entire eastern missionaries was granted to Capuchins and Jean-Baptiste became a bishop. Then he commissioned the episcopal work of the Diyarbakir Missionary to Priest Joseph de Reully and went to Aleppo. Before leaving Diyarbakir, Jean-Baptiste succeeded in converting Nestorian Bishop Joseph and his followers into his own church."

Dominico Sestini, who passed through Diyarbakir in 1781, wrote in his famous travel book titled "Voyage de Constantinople a Bassora...": "The Capuchins of the Diyarbakir City have a priest and nun. As opposed to past, today the clergy live in their own private premises next to a small church. These Capuchins, who mostly earn their living by begging but ironically, are not in need of anything, tried to convince me that they managed to convert a lot of people into true Christianity. They went on to say, pretending to be physicians they baptized many children and saved dying souls by giving them their blessings without ever their families notice anything."

Editör: Capucin Misyonerleri

Diyarbakir'li Hıristiyanlar

Editor: Capuchin Missionaries

Diyarbakir Christians

Doğuya yolculuk yapan H.Petermann,"Reisen im Orient"adlı 1865 yılında yayımlanmış seyahatnamesinde: "Diyarbakir'de misyoner olarak kalan 2 tane capucin rahibi var. Bunlar bir eve küçük bir kilise yapmışlar" diye yazmıştır.

Vital Cuinet'in 1891-1894'de Paris'te dört cilt halinde yayımlanan "La Turquie d'Asie" adlı eserinin Diyarbakir'i anlattığı bölümünde:Diyarbakir'de Capucinlere ait iki okullarının bulunduğunu, Ermenilerin çoğunlukla erkek ve kız çocuklarını kuvvetli bir eğitim veren bu okullara gönderdiklerini, eğitimin birinci okulda iki İtalyan Capucin peder tarafından Ermenice, Türkçe ve İngilizce ikinci okulda ise Ermenice, Türkçe ve Fransızca olarak 4 Capucin rahibesi tarafından verildiğini, bu iki okulda her millet ve dinden öğrenci alındığını belirtmiştir .Buradan birinci okulun erkeklere, ikinci okulun ise kız öğrencilere ait olduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda örnek olarak verilen birkaç gezginin o günkü izlenimlerinden de anlaşılacağı gibi Capucinler Diyarbakir ve yöresinde çok uzun yıllar misyonerlik faaliyetlerinde bulunmuşlar ve yoğun çalışmaları neticesinde gayrimüslimlerin Katolikleşmelerini sağlamışlardır.

In his "Reisen im Orient" titled travel book that was published in 1865, "There are two Capuchin priest who are engaged in extensive missionary work in Diyarbakir. They turned a small house into a church." said H. Peterman, after completing a journey through eastern countries.

The four-volume series put out by Vital Cuinet during years between 1891-1894 in Paris described Diyarbakir, "There are presently two Capuchin schools in Diyarbakir which are mostly attended by Armenian girls and boys. Two Italian Capuchin priests run the first school where children receive extensive education in Armenian, Turkish and English. The other school is operated by four Capuchin nuns who teach in Armenian, Turkish and French. And any students can attend these schools regardless of their nationality or religion." It is understood from these sentences that while the former school belonged to boys, the latter was a girl's school.

As indicated by above passages, the Capuchins had carried out missionary work in and around Diyarbakir region for many years and had taken great strides towards converting many non-muslim minorities into Catholicism.

Editör: Capucin Misyonerleri

Damlar ve tahtlar. Yaz aylarında Diyarbakir aşırı sıcaktır. Ayrıca evlerin birbirlerine çok yakın veya birbirleriyle bitişik olması hava sirkülasyonunu engellediğinden evlerin içi de aşırı sıcak olmaktadır. Bundan dolayı halk yaz aylarında damlarda kurulan bu tahtlarda yatmaktaydı.

Editor: Capuchin Missionaries

Roofs and wooden beds... Diyarbakir gets extremely hot in summertime. Since the houses are built very close to each other, the air circulation inside is very limited, so some locals, who have no air conditioning, use wooden beds to sleep placed one the roofs.

Editör: Capucin Misyonerleri

On Gözlü Köprü

Editor: Capuchin Missionaries
Ten-Eyed Bridge over Tigris

Editör: Capucin Misyonerleri

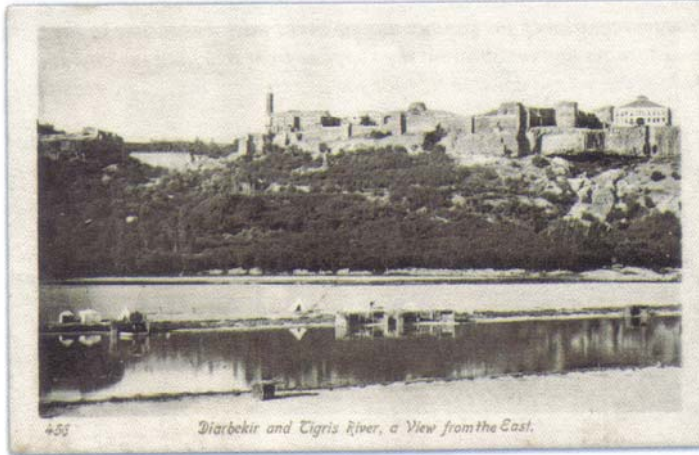
Capucin Misyonerlerinin Diyarbakir'de kaldıkları ev

Editor: Capuchin Missionaries

The house where Capuchin Missionaries stayed in Diyarbakir

SARRAFIAN BROS. VE DİYARBEKİR

1873 yılında Diyarbekir'de doğan Abraham Sarrafian ilk fotoğrafçılık derslerini burada görev yapan Protestan misyonerlerden alır. Daha sonra Berlin'e giderek bir müddet burada kalır ve fotoğrafçılığını ilerletir. 1897'de Berlin'den dönerek Beyrut'a yerleşir ve burada kardeşleri Boghos ve Samuel'le beraber hem fotoğraf çekmek hem de kartpostal basmak ve bunların dağıtımını yapmak üzere Sarrafian Bros. adlı firmayı kurarlar. Libya'dan Türkiye'ye kadar birçok yerin etnik tiplerini ve manzara-larını kart halinde yayımlarlar. Sarrafian Bros, Beyrut'ta faaliyet gösterdiği 30 yıl boyunca Lübnan'da yayımlanan bütün kartların % 25'inden daha fazlasını tek başına yayımlamıştır. 1897 yılında kurulan firma 1925 yılında kapanmıştır.

Editör: Sarrafian Bros

Dicle nehri ve iç kalenin uzaktan görünüşü

Editor: Sarrafian Bros.

A view of Tigris River and interior fortress from a distance

Editör: Sarrafian Bros
Üzerinde Arapça kitabesi, çift başlı kartal ve aslan figürleriyle süslü, Diyarbakır Kalesi'nin en görkemli burçlarından bir tanesi olan, Yedi Kardeş Burcu

Editor: Sarrafian Bros.
The Seven- Brothers Tower, which is not only the most impressive tower of the Diyarbekir Fortress but also features unique Arabic inscriptions together with antique double-headed eagle and lion figures.

SARRAFIAN BROS and DİYARBEKİR

Born in Diyarbekir, 1873, Abraham Sarrafian received his first training in photography from local Protestant missionaries working in the area. He then travels to Berlin to specialize in the said profession. In 1897, he moves to Beirut where, together with his brothers Boghos and Samuel, founds Sarrafian Bros. to print and distribute postcards. These unique postcards reflect the scenery and cultural background of many countries in the region from Turkey to Libya. More than 25% of the postcards sold in Beirut belonged to Sarrafian Bros. for over 30 years. The company shut down in 1925 due to financial difficulties.

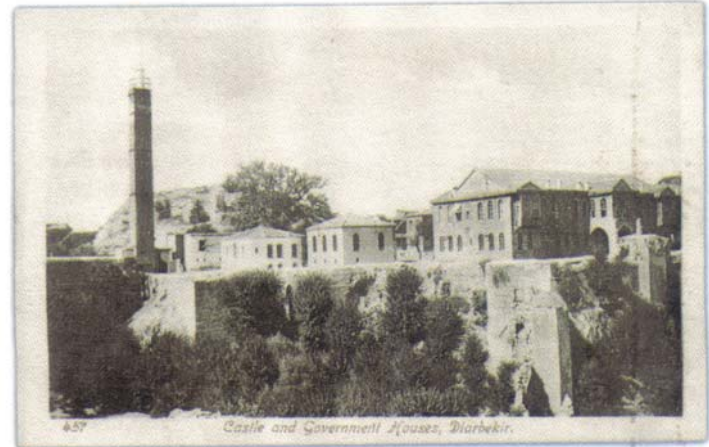

Editör: Sarrafian Bros

Diyarbekir'in Dicle'ye bakan tarafında yer alan ve Fiskaya diye adlandırılan kaya kütleli ve üzerinden akan şelale

Editor: Sarrafian Bros.

Fiskaya Rock Waterfalls of Tigris River situated near Diyarbekir

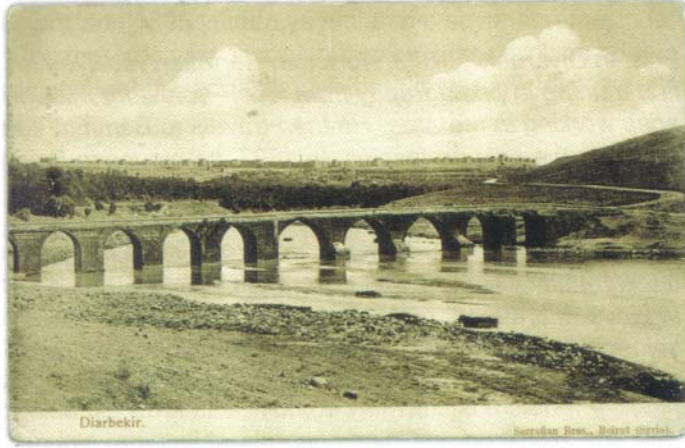

Editör: Sarrafian Bros

İçkalede yer alan hükümet binaları ve Kale Camii (Hz. Süleyman Camii). Caminin bitişiğindeki meşhette Halit Bin Velit'in oğlu Hz. Süleyman ve Diyarbekir'in Araplar tarafından alınması sırasında şehit düşen diğer sahabelerin mezarları bulunmaktadır.

Editor: Sarrafian Bros.

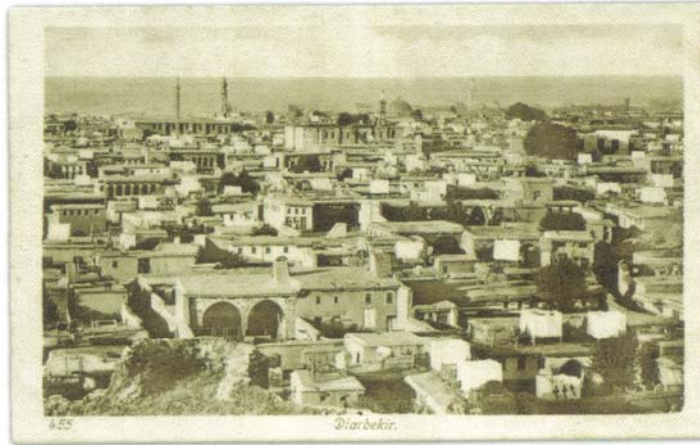
The government houses and Fortress Mosque (Prophet Suleiman Mosque) of the interior fortress... The cemetery next to the Mosque contains the graves of Prophet Suleiman, the son of Halid Bin Velid, and other martyrs, who lost their lives during the Arabic conquest of Diyarbekir.

Editör: Sarrafiyan Bros

Dicle köprüsü, eski Silvan yolu üzerinde olduğu için Silvan Köprüsü diye de adlandırılır. On gözlü olmasından dolayı da halk arasında On Gözlü Köprü olarak bilinir. Çok eski bir tarihe sahiptir. 1065 yılında büyük bir onarım görmüştür. Diyarbekir'e özgü siyah bazalt taşlardan yapılmıştır. 180 m uzunluğundadır. Şehrin eski dönemlerinde bu köprü, şehir için çok önemli stratejik değer taşımaktaydı. Şehri kuşatan kuvvetler, kuşatma başlayınca şehrin doğu ile bağlantısını kesmek, olası bir yardımın Dicle'nin batısına kolaylıkla geçebilmesini engelleyebilmek amacıyla zaman zaman bu köprüyü yıkmışlardır. Son defa, Bizans İmparatoru Ioannes Tzimisces (m. 969-976) tarafından m. 974 yılında şehrin kuşatılması sırasında yıktırıldığı bilinmektedir

Editör: Sarrafiyan Bros.

Tigris Bridge... Because of its location on the old Silvan road, it is also called as the Silvan Bridge. Since it highlights ten arches of unequal spans, locals calls it "Ten-Eyed Bridge." This old historical monument had gone through a renovation in 1065. The 180m bridge is made of black basalt stones that originate only in Diyarbekir region. It had a strategic importance for the city during in the past. From time to time, the besieging forces destroyed the bride to cut the city's connection with the eastern section and prevent the supplies from reaching the city. It is widely believed that the Byzantine Emperor Ioannes Tzimisces (969-976) tore the bridge down in 974 for the last time during an attempted take-over of the city.

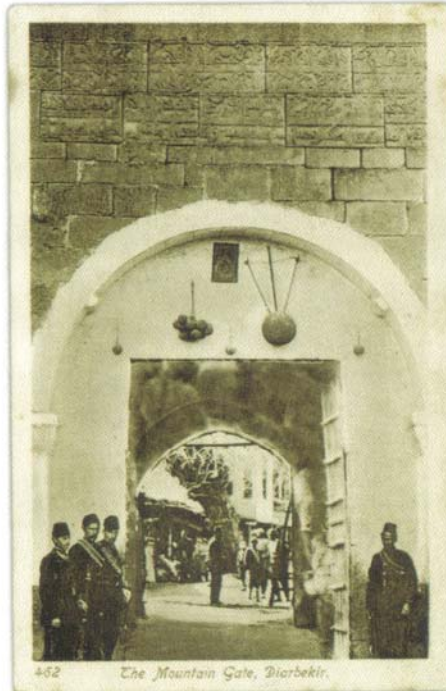
Editör: Sarrafiyan Bros
Şehrin genel görünüşü

Editör: Sarrafiyan Bros.
A general view of the city

Editör: Sarrafiyan Bros
Urfakapı, Diyarbekir Kalesi'nin batıya açılan kapısıdır. 5. yüzyıl Bizans yapısıdır. Artuklu hükümdarı Sultan Mehmet tarafından onartılmış, üzerine kitabe ve demir kapı kanatları yerleştirilmiştir.

Editör: Sarrafiyan Bros.
"Urfakapı" is the western entrance of Diyarbekir Fortress. It was built by Byzantines in the 5th century and renovated by Artugid Sultan Mehmed, who placed various inscriptions and iron door wings on it.

Editör: Sarrafiyan Bros
Dağkapı, şehrin kuzeye açılan kapısıdır. Kapının sağında ve solunda birer silindirik burç yer alır. Kapı üzerinde Roma imparatoru Valentinianus'a ait Latince, Bizans İmparatoru II. Teodosius'a ait Grekçe birer kitabe ile Abbasi ve Mervani dönemlerine ait değişik kabartmalar yer alır.

Editör: Sarrafiyan Bros.
"Dağkapı", is the northern entrance of the city. The door has cylinder shaped bastions on both sides. The door features inscriptions written by Roman Emperor Valentinianus and Byzantine Emperor Theodosius II along with various reliefs pertaining to Abbasid and Merwanid periods.

459 Kelerbel and Tigris River, a View from Diarbekir.

Editör: Sarrafian Bros

Diyarbakir'de Dicle nehrinin karşı kıyısındaki Kıtırbil Köyü

Editor: Sarrafian Bros.

Diyarbakir's Kıtırbil Village along side the Tigris River

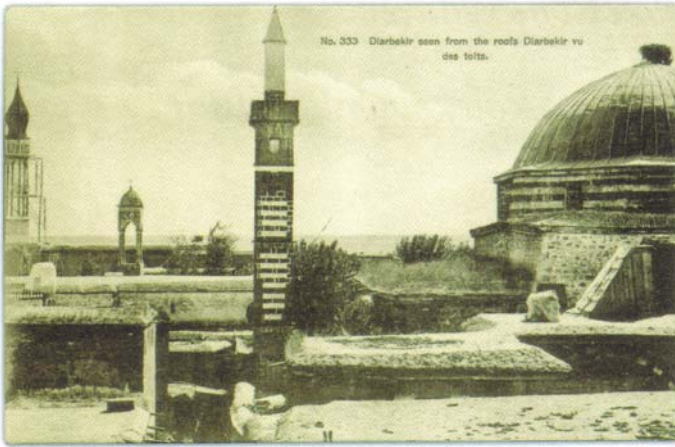

Editör: Sarrafian Bros

Diyarbakir'de damların üzerinde akşam yatmak için kullanılan tahtlar ve etrafına gerilmişsitareler

Editor: Sarrafian Bros.

The wooden beds on the roofs and surrounding covers

Editör: Sarrafian Bros

Şeyh Mutahhar-Kasım Padişah Camii

Minaresindeki kitabeden 1500 yılında Akkoyunlu Sultanı Kasım Bey zamanında yapıldığı anlaşılan cami, halk arasında Şeyh Matar Camii ya da Kasım Padişah Camii olarak adlandırılmaktadır. Cami de minaresi de siyah beyaz sıralı kesme taşlardan yapıldığı için birbirlerine büyük uyum sağlamaktadır. Kare kesitli minare siyah bazalattan yapılmış dört sütun üzerine oturmaktadır. Minare bu özelliğinden dolayı ön plana çıkmakta ve Diyarbakir'in en ilgi çekici yapıtlarından birini teşkil etmektedir. Halk arasında Dört ayaklı Minare olarak adlandırılır.

Editor: Sarrafian Bros.

Sheik Mutahhar-Kasim the King Mosque

According to the inscription placed at its minaret, the

mosque was built in 1500 during the reign of White Sheep Turkoman Sultan, Kasim Beg. It is also known as the Sheik Matar or the King Kasim Mosque. Since both the mosque and its minaret are made of black and white cut stones, they perfectly match. The square shaped minaret sits on four columns made of black basalt. Because of its unique minaret shape, the mosque stands out as one of the most interesting architectural structures of Diyarbakir. The locals often refer it as four-legged minaret.

461 The newly built Tower of Armenian Church, Diarbekir.

Editör: Sarrafian Bros

Surp Giragos Kilisesi'nin günümüze ulaşamayan eski ve yeni çan kuleleri

Editor: Sarrafian Bros

Bell tower ruins of the Armenian Surp Giragos Church

Diyarbakirli sepetçi

A basket carrier from Diyarbakir